

Højesteret. Den anden Sag, som er procederet for Højesteret i dette Interval, havde jeg ogsaa den Ære at føre, og den tog ikke mindre end 8 Aar. Den begyndte med en Kontrakt i Marts 1900, en Klage af 3. Maj 1900, en Underrettsdom af 16. December 1903, en Stævning til Overretten af 3. Februar 1904, Overrettens Dom af 29. Januar 1906 og Højesteretsdom i Januar Maaned 1908. Underretten kom til eet Resultat og Højesteret kom til et andet Resultat. Derfor har jeg nogen Betænkelighed ved, hvis vi skulle indføre en Appeldomstol her, da at bruge de ordinære Domstole, for saa er jeg bange for, at vi gaa stik imod det, som skulde være Formaålet, og som faktisk er opnaaet her: at man kan faa en endelig Afgørelse, inden Hesten en eller flere Gange har spist sin egen Værdi op. Derimod er jeg enig med det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds i, at det er en Uting, at man har alle disse specielle Domstole, og, som jeg sagde ved Forelæggelsen af dette Lovforslag, betragter jeg ogsaa denne Lov som en Nødhjælp, som kun er berettiget, fordi vi staa i et forældet og egentlig praktisk talt ubrugeligt Retssystem, som navnlig bliver ubrugeligt, hvor Proceduren drejer sig om levende Væsener, idet der kan tabes flere Penge i Foderomkostninger, saa længe Processen varer, end hele Sagen drejer sig om. Men faa vi Retsreformen gennemført — og det haaber jeg —, inden denne Lov igen skal fornyes, tænker jeg, vi kunne blive fri for disse Voldgiftsmænd og faa det, det bør være: ordinære Domstole med sagkyndige Bisdere under mundtlig Procedure. Saa kan en Sag gaa hurtigt og tilfredsstillende. Det ærede Medlem udtalte, at det saa godt som altid var Køberen, som var utilfreds. I den Voldgiftssag, som det ærede Medlem omtalte, og som jeg i sin Tid har ført for Voldgiftsdomstolen, var det nu det modsatte, som var Tilfældet. Der repræsenterede jeg Sælgeren, og Utilfredsheden laa hos ham, og han tabte Sagen.

Dernæst skal jeg gøre nogle Bemærkninger til, hvad det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds har sagt med Hensyn til selve Loven. Hans Bemærkninger til § 1 har jeg omtalt. Hans Bemærkninger til § 2 har jeg for saa vidt ogsaa omtalt, nemlig Spørgsmaalet om, hvorvidt en Jurist skulde være Formand eller ej. I § 3 omhandles et Spørgsmaal, som vistnok ogsaa var under indgaaende Forhandling sidst, da Loven var for. Det er Spørgsmaalet om, hvor Værnetinget

skal være, ved Køberens eller Sælgerens Værneting, og de Argumenter, som fremførtes under de tidligere Forhandlinger, for, at det skal være Sælgerens, ere ogsaa fremførte her i Dag, nemlig at det tidt ikke drejer sig saa meget om at se paa selve Dyret som at skaffe sig Oplysninger om det paa det Sted, hvor det har været før. Og i den Sag, jeg omtalte før, mellem Portneren og Parcellisten, blev foruden en Erklæring fra Landbohøjskolen de Vidnesbyrd, som bleve fremførte fra København, hvor Hesten havde været i Forvejen, temmelig afgørende for selve Sagen, idet det ved disse Vidnesbyrd blev oplyst, at Hesten ikke kunde siges at være stædig i de Konditioner, om jeg saa maa sige, hvor den havde været før.

Det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen) gjorde en Bemærkning om Redaktionen af § 5, andet Stykke, første Punktum. Det skal jeg tage under Overvejelse, og det kunne vi saa drøfte i Udvalget. Der er i øvrigt i § 5 en Bestemmelse, som er bleven noget misforstaaet, og som jeg derfor gerne vil have Lejlighed til at sige nogle Ord om. Det er Bestemmelsen i fjerde Stykke, sidste Punktum, hvor der staaar, at „Vidneførsel til Brug ved Voldgiftsavgørelsen kan ske inden Retten, og Vidnesagen kan foretages gæsteretsvis.“ Naar denne Bestemmelse staaar der, har det sin Grund i, at man ellers ikke ved Domstolen kan føre Vidner, forinden der er prøvet Forlig i Sagen ved de ordinære Forligskommissioner. Det er Aarsagen til, at Bestemmelsen er ført ind, saa at man her giver Lovhjemmel til, at der ved en Domstol kan føres Vidner til Trods for, at der ikke er prøvet Forlig. Der findes derimod ikke i Loven nogen Hjemmel for Voldgiftsmændene til at indkalde Vidner eller til under Ed at afhøre Vidner. Naar det ærede Medlem fra Fredensborg sagde, at en Herredsfoged havde vægret sig ved at afhøre et Vidne, er en saadan Vægning naturligvis ganske uberettiget, naar man paa den Maade, Loven foreskriver, havde indstævnet et Vidne for den paagældende Herredsfoged. Jeg begriber ikke, at han saa kunde vægre sig, i alt Fald kunde han kun gøre det ved en Kendelse. Der maa vist foreligge en Misforstaaelse paa det Punkt.

Dernæst gjorde det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds nogle Bemærkninger til den Forandring, der er foretaget i sidste Stykke af § 5, om, at Voldgiftsmændene kun skulde have Betaling for de tre første Møder. Jeg indser